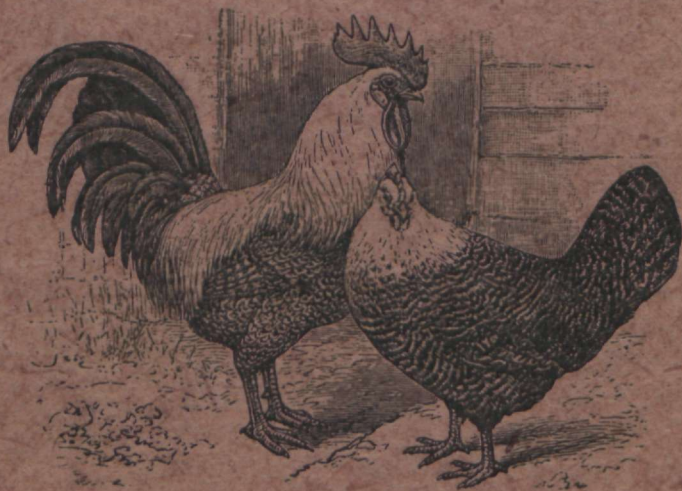

II 245 A 4395

Wäike

U B D-raamat

Hind 5 top.

Ratweres.

Erükitud A. Hansoni kulguga

1910.

A B C - raamat.

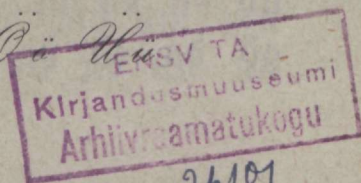
Suured ja väikesed trüki tähed.

A B C D E F G H I
M N O P Q R S T U
V X Y Z ü

a b c d e f g h i j k l m n
o p q r s t u v w x y z ü

Suured ja väikesed kirjutamise tähed.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh
Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo
Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv
Ää Öö Üü

Lambad.

Rumbrite Ingemine.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27
28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39
40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51
52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63
64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75
76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87
88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99

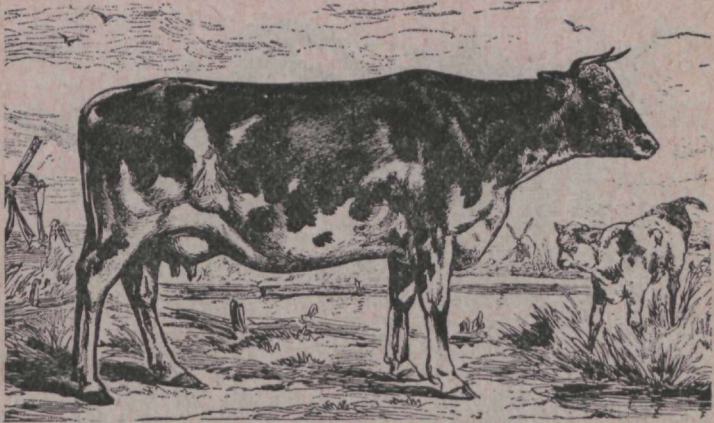
100

A B D E a b d e

A B D E a b d e

ab ba eb be ib bi ob bo ub bu

ad da ed de id di od do ud du

Lehm.

G H I K g h i k

G H I K g h i k

ag ga eg ge ig gi og go ug gu
ah ha eh he ih hi oh ho uh hu
ak ka ek ke ik ki ok ko uk ku

L M N O l m n o

L M N O l m n o

al la el le il li ol so ul su am
ma em me im mi om mo um mu
an na en ne in ni on no un nu

Koerad.

P R S T p r s t

Ꝁ ꝁ Ꝃ ꝃ p r s t

ap pa ep pe ip pi op po up pu
ar ra er re ir ri or ro ur ru as
sa es se is si os so us su at ta et
te it ti ot to ut tu

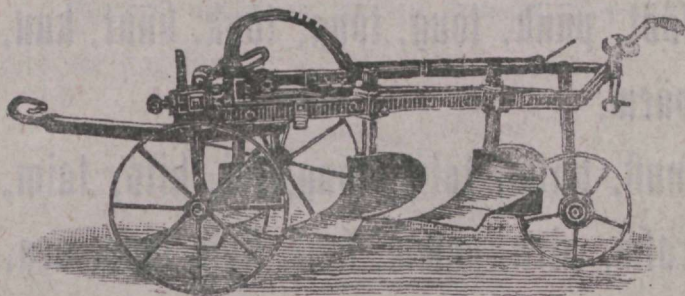
U W Ä Ö Ü
Ꝅ ꝅ Ꝇ ꝇ Ꝉ ꝉ

u w ä ö ü

u w ä ö ü

Inimeſe kâſi.

Sahk.

au na eu ne iu ni ou no nu aw wa ew we
iw wi ow wo uw wu äe äi äo öa öe öi öo öu
õa õe iõ õi õu ü.

aas, saan, kull, küll, matt, tamm, eit, memm,
nen, nokk, konn, nus, sun, taat, arg, saun,
land, laut, tael, härg, hall, lund, saag, kaas,
knur, põeg, koer, leib, laat, saak, kaew, kaal,
laew, knur, kuul, lehm, uus, suur, mees, wees,
tool, kool, sool, kuus, üks, uks, tuul, wiil,
ilm, kelm, loll, kolm, sõlm, kuub, senb, kiin,
wakk, must, waik, waid, lai, tui, hein, köis,
küür, müür, jalg, wõi, lõi, kirp, sõel, sööd,

fööt, püük, lõug, tõug, tõuk, küüt, kuu,
päew,

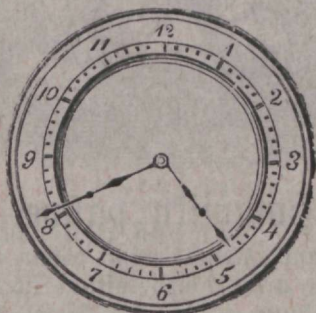
muft, külm, tolm, lõug, lai, kits, taim,
rasw, pirn, põmm, sant, lind, laps, org,
laul, õhk, nõel, põll; nur, kell, töö,
waew, nool, kuld, kurg, lauk, fild, kink.

Rebane oma saaki söömas.

Lind len-dab puu ot-sa. E-ma keedab pud-
ru. Laps nu-tab. S-sa tu-leb lin-nast. Poiss
sööb sai-a ja wors-ti. So-bu-ne hir-nub kõ-
was-te. Kass püü-ab hii-ri. Sant ker-jab. Ju-
ku lau-lab. Klaas lä-heb kat-ki.

Root-si maal on pal-ju rau-da, Soo-me-
maa on kal-june.

Suur kell.

Lii-wi-maa on i-lus. Lääne-maa. Wiru-
maa. Har-ju-maa. Peter. Suu-re-saa-re Tõ-nis
läks me-rest ka-lu püüd-ma. Too-mas o-li
wä-ga mai-jas. Kas-sil on te-ra-wad küü-ned.
Lam-mas on wa-ga-ne ko-du e-la-jas. Siir on
ro-tist wä-hem. Koer on truu ma-ja waht. Re-
ba-ne on wä-ga ka-wal. Sun on ma-gus. Aa-
dam oli esi-me-ne ini-me-ne.

Pliks ja plaks, hoop ja kaks, annab
Wiin Truutale, oma mängu piitsaga. Plih ja
aih, üks kaks kolm, langeb lumemees wihma
käes. Gade mops ja mängulops, ühed hullud
mõlemad.

Hommiku palwe.

Armas Issand Jeesus! mina tiidan ja tänan Sind, et Sa mind jälle armust oled lastnud ülestõusta ja seda kallist päewa walgust näha. Ole ka sel tänasel päewal minu hoidja ja kaitsja, et ma wõiksin üksnes Sind kiita ja tänada, sest sa ise ütlesid: „Lapsed on Jehowa päris-
ofa!“ — Oh tee ka minu südant puhtaks, et ta, oh Jeesus, Sinu ofa ja elupaik wõiks olla! Amen.

Wiisil: Jeesus! tule minule.

Lapsed, kes jün südamest, Armastawad Jeesukest, Need kõik taewa koori pealt Tõstwad rõõmsast laulu healt. Oh kui juur on õnnistus, Taewa õnn ja rõõmustus Mis meil on seal ülewal Oma Jeesu parol käel.

Õhtu palwe.

Helde ja armuline Issand! Sinu armu läbi olen ma jälle seda kallist õhtu-tundi näha saanud. Oh aita siis ka seda ööd mind rahulikult mööda saata. Saada oma pühad inglid minu woodi juurde mind walwama, et nulle ühtegi kahju ega kurja ei sünni, ihu ega hinge poolest. Saada ära kõik pahad ja kurjad unes näud ja lehwita ise oma armu tiiwaga minu woodi üle, kui ma magan ja ärata mind homme jälle rõõmsalt üles! Amen.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule sa.

Oh Jeesus Sind nüüd palun ma, Seft wõta andeks anda sa kõik pattu mis ma täna teind, Mis sind küll rängast kurwastand.

Palwe enne jõõmist.

Oh Zeesus! õnnista ise feda leiba ja rooga, mis Sa meile siin armust jagad, sest Sina toidad kõiki, mis elab ja liigub, heameelega ja annad meile rohkest, mis meie ihu toiduseks ja üllespidamiseks tarwis läheb! Amen.

Wiifil: Oh Zeesus Kristus! tule ja.

Sa Zeesus, jagad heldeste! Siin leiba oma lastele; Sest õnnistuseks tuleb see Mis fina annad ihule.

Palwe pärast jõõmist.

Meie täname sind, oh taewane Jsa! — Sa oled meile ihu rooga annud; oh anna ka meile edespidi meie hinge toidust ja tarwidust, omast heldest ja rohkest käest, ja ära lasse meie hinge nälga jääda, waid toida feda oma püha elu-sõna mannaga! Amen.

Wiifil: Oh Jumal! minu peal.

Meil' oled annud ja, Su andi armuga Et ihu ei näeks waewa, Mis keelaks nõudmast, taewa. Sa Jsa muret kannad Ja toidust meile annad.

Meie ristinsu õpetuse wiis peatükki.

Esimene peatükk.

Jumala kümnest käsust.

Esimene käst.

Mina olen Issand minu Jumal. Sul ei pea mitte teisi Jumalaid olema minu kõrwas.

Mis see on?

Meie peame Jumalat üle kõige asjade kartma, armastama ja tema peale lootma.

Teine käsk.

Sina ei pea Issanda oma Jumala nime mitte ilma asjata juhu võtma; sest Issand ei jäta teda ruhtlemata kes tema nime kurjaste pruugib.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie tema nime juures mitte ei nea, ei wannu, ei lausu, ei waleta ega peta; waid et meie seda kõige häda sees appi hüüame, palume, kiidame ja täname.

Kolmas käsk.

Sina pead pühapäewa pühitsema.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie jutlust ja Jumala sõna ei põlga; waid et meie seda pühaks peame, heal meelel kuuleme ja õpime.

Neljäs käsk.

Sina pead oma isa ja oma ema auustama, et jinu käsi hästi käib ja sina kaua elad maa peal.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie oma wanemaid ja isandaid ei põlga ega wihasta; waid et meie neid auustame, teenime, nende sõna kuuleme ja neid armsaks ja kalliks peame.

Viies käsk.

Sina ei pea mitte tapma.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie oma ligimese ihule ühtegi kahju ega kurja ei tee; waid et meie teda aitame ja temale head teeme kõiges ihu hädas.

Ruues käsk.

Sina ei pea mitte abielu rikkuma.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie kassinaste ja puhtaste elame kõnedes ja tegudes; ja et igaüks peab oma abikaasat armastama ja auustama.

Seitsmes käsk.

Sina ei pea mitte warastama.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie oma ligimese raha ja wara ei võta, ei kawala kauba ega petise tööga enese poole ei kisu; waid et meie tema wara ja peatoidust aitame kaswatada ja hoida.

Kaheksas käsk.

Sina ei pea mitte ülekohut tunnistama oma ligimese wastu.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie oma ligimese peale mitte kawalaste ei waleta, teda mitte ära ei anna, keelt ei pekka ega kurje kõnesid tema peale ei tõsta; waid et meie tema eest kostame, kõik head teemast kõneleme, ja kõik asjad heaks kääname.

Üheksas käsk.

Sina ei pea mitte himustama oma ligimese koda.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie oma ligimese pärandust ehk koda kawaluslega ei püüa ega õiguse nimel eneste poole ei kisu; waid et meie teda aitame, et tema seda enesele wõiks pidada.

Kümnes käsk.

Sina ei pea mitte himustama oma ligimese naist, julast, ümmardajat, weisid ega muud, mis tema pärast on.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie oma ligimese naist, peret ega weiksid ära ei awatelle ega wägise ei wõta; waid et meie neid manitseme, et nemad paigale jääwad ja teewad, mis nende kohus on.

Mis ütleb nüüd Jumal kõigist neistjinaatjist käskudest?

Tema ütleb nõnda: Mina Issand, minu Jumal, olen üks püha wihaga Jumal, kes wanemate patud nuhtleb laste kätte kolmandast ja neljandast põlwest saadik neile, kes mind wihkawad; aga neile, kes mind armastawad ja minu käsud peawad, teen mina head tuhandest põlwest saadik.

Mis see on?

Jumal ähwardab nuhelda kõiki, kes neistjinaatjist käskudest üle astuwad; seepärast peame meie tema wiha kartma ja ei mitte nendest käskude vastu tegema; aga tema tõutab armu ja kõik head kõigile, kes need käsud peawad! seepärast peame meie teda ka armastama tema peale lootma ja heameelega tema käsku mööda tegema.

Teine peatükk.

Pühast ristiusust.

Esimene õpetus.

Loomisest.

Mina usun Jumala Isa, Kõigewägewama, taewa ja maa Looja jesse.

Mis see on?

Mina usun et Jumal mind ja kõik loomad on loonud, mulle ihu ja hinge, filmad ja kõrwad ja kõik liit-

med, mõistuse ja kõik meeled on annud ja veel hoiab; peale selle riided ja kingad, söömise, joomise, koja ja maja naise ja lapse, põllu, weised ja kõik wilja, kõik ihu ja elu tarwidust ja toidust rohkestes ja iga päew annab; ja kõige häda ja kurja eest hoiab ja kaitseb; ja seda kõik teeb tema isalikust, jumalikust armust ja heldusest, ja ei mitte seepärast, et mina seda wäärt eht teeninud olen. Selle eest on minu kohus teda kiita, tänada, teenida ja tema jõna kuulda. See on tõeste tõsi.

Teine õpetus.

Lunastamisest.

Mina usun Jeesuse Kristuse, Jumala ainu sündinud Poja, meie Isjanda isse, kes on jaadud Pühast Waimust, ilmale toodud neitsist Maariast, kannatanud Pontsiuse Pilatuse all, risti löödud, surunud ja maha maetud, alla läinud põrguhanda, kolmandal päewal jälle ülestõusnud surnuist, üles läinud taewa, istub Jumala, oma kõigewägewama Isja paremal käel, sealt tema tuleb kohut mõistma elawate ja surnute peale.

Mis see on?

Mina usun, et Jeesus Kristus, tõsine Jumal, omast Isjast igaweste sündinud, ja ka tõsine inimene, kes neitsist Maariast ilmale toodud, minu Isjand on, kes mind ärakadunud ja hukka mõistetud inimest, on peastnud ja lunastanud, kõigest patust, surmast ja kuradi wäest, ei mitte kulla ega hõbedaga, waid oma püha kalli werrega ja oma ilma süüta kannatamise ja surmaga; et mina tema oma pidin olema, tema riigis tema all elama ja teda teenima igaweses õiguses, wagaduses ja õndsuses, nõnda kui tema on üles tõusnud surmast, elab ja walitseb igaweste. See on tõeste tõsi.

Kolmas õpetus.

Pühitsemisest.

Mina usun Püha Waimu sisse, üht püha ristikogudust, pühade osajamist, pattude andeksandmist, liha ülestõusmist ja igawest elu. Amen.

Mis see on?

Mina usun, et mina omaist meelest ja wäest mitte ei wõi Zeesuse Kristuse, oma Zsfanda, sisse uskuda ega tema juurde saada; waid Püha Waim on mind ewangeliumi läbi kutsunud, oma annetega walgustanud, õige usu sees pühitlenud ja hoidnud; nõnda kui tema kõik püha ristikogudust maa peal kutsub, kogub, walgustab pühitseb ja Zeesuse Kristuse juures õige ja ainu usu sees hoiab; jessamas ristikoguduses tema minule ja kõigile usklikudele igapäew kõik patud rohkest andeks annab, ja wiinisel päewal mind ja kõik surnud ülesäratab, ja minule kõige usklikudega Kristuses, igawese elu annab. See on tõeste tõsi.

Kolmas peatükk.

Püha Meie Isa palwe.

Meie Isa, kes ja oled taewas; pühitsetud jaagu sinu nimi, sinu riik tulgu, sinu tahtmine sündigu, kui taewas, nõnda ka maa peal; meie igapäewast leiba anna meile tänapäew, ja anna meile andeks meie wõlad, kui meie andeks anname oma wõlglastele, ja ära jaada meid mitte künjatuse sisse, waid peasta meid kurjast ära; sest sinu päralt on riik ja wägi ja auu igaweste. Amen.

Esimesed palwe sõnad.

Meie Isa, kes ja oled taewas.

Mis see on?

Zumal tahab meid seeläbi armulikult kutsuda, et meie peame uskuma teda meie õige Isa ja meid tema õiged lapsed olewat; et meie julgeste ja kindla lootusega teda peame paluma, nõnda kui armsad lapsed oma armast isa paluvad.

Esimene palwe.

Pühitsetud saagu sinu nimi.

Mis see on?

Zumala nimi on küll iseenesest püha; aga meie palume sesinatšes palwes, et see ka meie juures saaks pühitsetud.

Kudas sünnib see?

Kui Zumala sõna selgeste ja puhtaste õpetajate ja meie ka pühaste kui Zumala lapsed seda mõdda elame; siis aita meid, armas taewane Isa! Aga kes teist wiisi õpetab ja elab, kui Zumala sõna õpetab, see ei pühitse mitte meie seas Zumala nime; selle eest hoiame meid armas taewane Isa!

Teine palwe

Sinu riik tulgu.

Mis see on?

Zumala riik tuleb küll ilma meie palweta iseenesest; aga meie palume sesinatšes palwes, et see ka meie juurde tuleks.

Kudas sünnib see?

☩ Kui taewane Isa oma Püha Waimu meile annab, et meie tema püha sõna tema armu läbi usume ja Zumala meele pärast elame siin ajalikult ja seal igaweste.

Kolmas palwe.

Sinu tahtmine sündigu, kui taewas, nõnda ka maa peal.

Mis see on?

Jumala hea ja armuline tahtmine sünnib küll ilma meie palweta; aga meie palume sešfinatšes palwes, et see ka meie juures sünniks.

Kudas sünnib see?

Kui Jumal kõik kurja nõuu ja tahtmise rikub, ja keelab neid, kes meid ei taha lasta Jumala nime pühitšeda ega tema riiki meie juurde tulla, kui on kuradi, maailma ja meie liha tahtmine; waid kinnitab ja hoiab meid kindlaste oma sõnas ja uus meie otšani; see on tema armuline ja hea tahtmine.

Neljäs palwe.

Meie igapäewast leiba anna meile tänapäew.

Mis see on?

Jumal annab igapäewase leiba küll ilma meie palweta kõigile kurja inimestele; aga meie palume sešfinatšes palwes, et tema meile annaks mõista ja tänuga wastu wõtta meie igapäewase leiba.

Mis on igapäewane leib?

Kõik, mis meie ihu toiduseks ja ülespidamiseks tarwis läheb; söömine, joomine, riided, kingad, koda, maja, põld, weikšed, raha, wara, waga abikaasa, wagad lapsed, waga pere, wagad ja truud ülemad, hea walitšus, hea ilm, rahu, terwis, auus elu, head sõbrad, truud naabrid, ja muud niisugused asjad.

Wiies palwe.

Sa anna meile andeks meie wõlad, kui meie andeks anname oma wõlglastele.

Mis see on?

Meie palume jeshinatšes palwes, et taewane Jsa mitte ei tahaks waadata meie pattude peale ega nende pärast meile jeda keelba, mis meie palume; jest meie ei ole jeda mitte wäärt, mis meie palume, ega pole jeda ka mitte teeninud; waid tema tahaks meile jeda kõik armust anda, jest et meie igapäew palju pattu teeme ja selget nuhtlust teenime; siis tahame meie ka jüdamest andeks anda ja heal meelel head teha neile, kes meie wastu ekšiwad.

Ruues palwe.

Ja ära jaada meid mitte kiusatuse jisse.

Mis see on?

Jumal ei kiusa küll kedagi, aga meie palume jeshinatšes palwes, et Jumal meid tahaks hoida ja üles pidada, et kurat, maailm ja meie liha meid ei peta ega saada ebausju, kakkjipidi mõtlemise, meeleäratamise ja mõne muu suure patu ja häbi jisse; ja kui meid seega peaks kiusatama, et meie kummatagi wiimselt ära wõidame ja wõimust saame.

Seitsmes palwe.

Waid peasta meid kurjast ära.

Mis see on?

Meie palume jeshinatšes palwes, kui ühel hoobil, et taewane Jsa meid tahaks peasta kõigesugusest ihu- ja hinge-, waranduse- ja auu- kahjust; ja wiimaks, kui meie surma tunnike tuleb, õndja otia meile anda ja armuga jeshinatšest hädaorust enese juurde taewa wõtta.

Wiimjed palwe jõnad.

Seft jinu pärast on riik ja wägi ja auu igaweste. Amen.

Mis on aamen?

See on, et mina pean kindlaste uskuma, et taewane Jsa meie palwed heldeste on wastu wõtnud ja kuulnud;

et tema ise on meid kästinud nõnda paluda ja töotanud, et tema meid tahab kuulda. Aamen, aamen, see on: jah, jah, see peab tõesti nõnda sündima.

Veljas peatükk.

Püha ristimise sakrament.

1. Mis on ristimine?

Ristimine ei ole mitte paljas veži, vaid niisugune veži, mis Jumala käsus on seatud ja Jumala sõnaga ühte pandud.

Mis Jumala sõna see on?

Kui meie Issand Jeesus Kristus ütleb Matteuse raamatu viimases peatükis: Minge ja tehke jüngeriks kõik rahwas, neid ristides Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel.

2. Mis annab ehk jaadab ristimine?

Tema jaadab pattude andeksandmist, peastab ära surmast ja kuradist, ja annab igawest õndsust kõigile, kes usuvad, nõnda kui Jumala sõnad ja tõutused kuulutavad.

Misugused on need Jumala sõnad ja tõutused?

Kui meie Issand Jeesus Kristus ütleb Markuse raamatu viimases peatükis: Kes usub ja keda ristitakse, see peab õndsaks saama, aga kes ei usu, seda peab hukka mõistetama.

3. Kuidas mõib veži nii suuri asju teha?

Veži ei tee seda tõesti mitte, vaid Jumala sõna, mis weega ja wee juures on, ja usk, mis sedasama Jumala sõna wee sees usub; sest ilma Jumala sõnata on veži paljas veži, ja ei mitte ristimine; aga Jumala sõnaga on ta ristimine, see on üks elu veži täis armu ja uuesünnimise pesemine Püha Vaimu sees, kuidas Paulus ütleb Tiituse raamatu kolmandas peatükis: Jumal on meid õndsaks teinud uuesünnimise pesemise ja Püha Vaimu uuendamise läbi, keda tema on välja walanud

meie peale rohkestes Jeesuse Kristuse meie Snnistegija läbi, et meie tema arma läbi õigeks tehtud, igawese elu pärijaks pidime saama lootuse järele; see on ustarw sõna.

4. Mis tähendab niifugune weeristimine?

See tähendab et wana Adam meie sees igapäewase kahetsemise ja patustpöörmise läbi peab ära uputatud saama ja surema, kõige pattude ja kurja himudega, ja igapäew jälle ette tulema ja üles tõusma uus inimene, kes õiguses ja puhtuses Jumala ees peab igaweste elama.

Kus see on kirjutatud?

Püha Paulus ütleb omas raamatus Rooma rahwale kirjutatud, kuuendas peatükis: Meie oleme Kristusega maha maetud ristimise läbi surma sisse, et otsegu Kristus on üles äratatud surmusest Jsa auu läbi meie ka nõnda peame uues elus käima.

Viies peatükk.

Püha altari sakrament.

1. Mis on altari sakrament?

See on meie Issanda Jeesuse Kristuse tõsine ihu ja veri, leiwa ja wiina all meile ristirahwale süüa ja juua, Kristuse enese seatud.

Kus see on kirjutatud?

Nõnda kirjutawad pühad ewangelistid Matteus, Markus, Luukas, ja püha Paulus:

Meie Issand Jeesus Kristus sel ööl, kui teda ära anti, wõttis leiwa, tänas, murdis, ja andis oma jüngritele ja ütles: „Wõtke, jöoge, se on minu ihu, mis teie eest antakse; jeda tehke minu mälestuseks!”

Selsamal kombel wõttis tema ka karika pärast õhtujöömaga, tänas ja andis oma jüngritele ja ütles: „Wõtke ja jooge kõik sealt jcest: seejinane karikas on mis seadus minu weres, mis teie eest ärawalatakse pattude andeksandmiseks; jeda tehke nii

mitu forda, kui teie jest joote, minu mälestujeks.

2. Mis kasu on meil jeesugusest söömisest ja joomisest?

Seda näitavad meile need sõnad: „Mis teie eest antakse ja ära walatakse pattude andeksandmiseks;“ see on, et meile sakramendis pattude andeksandmist, elu ja õndsust nende sõnade läbi antakse; jest kus pattude andeks andmist on, seal on ka elu ja õndsust.

3. Kuidas wõib ihulik söömine ja joomine niisuguseid juuri asju teha?

Söömine ja joomine ei tee seda tõeste mitte, waid need sõnad: „Mis teie eest antakse ja ära walatakse pattude andeksandmiseks;“ need sõnad on ihuliku söömise ja joomisega ühes ülem asi sakramendis; ja kes neidsamu sõnu ujub, sel on, mis nemad tunnistawad: pattude andeks andmine.

4. Kes wõtab auusaste jeejimatse sakramendi wastu?

Paastuda ja ihu poolest ennaft valmistada, on küll üks kaunis wäljaspidine kombe; aga see on dieti ja hästi valmistatud, kes neid sõnu ujub: „Mis teie eest antakse ja ära walatakse pattude andeksandmiseks;“ aga kes neid sõnu ei usu, ehk kaksipidi mõtleb, see ep ole mitte wäärt ega hästi valmistatud, jest see sõna: „**teie eest!**“ nõuab selgeid, usklikka südameid.

Wenekeele trüki ja kirjutuse tähed.

Aa Bb Cc Dd Ee Mm

Aa Bb Cc Dd Ee Mm
a b c d e m

Zz Ii Kk Ll Mm Nn

Zz Ii Kk Ll Mm Nn
z i k l m n

Oo Pp Cc Tt Uu Vv Xx

Oo Pp Cc Tt Uu Vv Xx
o p c t u v x

Цц Чч Шш Щщ Ъъ Ыы Ьь Ьь

Цц Чч Шш Щщ Ъъ Ыы Ьь Ьь
tse tše scha schšha jär järöi jeerj jäti

Ээ Юю Яя Өө Vv Йй

Ээ Юю Яя Өө Vv Йй
e ju ja fita fischitsa fškratkoi

Latina keele tähed.

Aa Bb Cc Ch ch Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk
Aa Bb Cc Ch ch Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk
Ll Mm Nn Oo Pp Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx
Ll Mm Nn Oo Pp Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx
Yy Zz Ää Öö Üü
Yy Zz Ää Öö Üü

Arwe tähed ehk numbrid.

	*	**	***	****	*****	*****	*****
1	2	3	4	5	6	7	8
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
üks	kaks	kolm	neli	viis	kuus	seitse	kahesja
			****		*****		
			*****		*****		
			9		10		
			IX		X		
			ühesja		kümme		

Saksa keele trüki tähed.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll
Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Sshst Tth Uu
Vv Ww Xx Yy Zz Ää Öö Üü

Wõera keele tähtede seletus.

Cc (tje) räägitakse kui pehme „k“: Carl, Columbus, Cook; aga a, i, e, ä ees kui „tje“: Cilicia, Cedri-puu, Sicilia Cäsarea.

Ch ch (tje=ha) räägitakse kui kõwa „ha“, sõna alguses ka kui „k“: Koch, Chaldea, Chiwa, Christus.

F f (ehw) räägitakse kui kõwa „W“: Friedrich, Geografa.

Z z (tjet) räägitakse kui kõwa „tj“ Zoologia, Zion, Zeitung.

V v (sau) räägitakse muis keeltes kui „w“: Victor, Venus; aga Saksa keeles kui „f“: Vater, vermeiden.

Sh sh (es=tje=ha) heli ei ole võimalik tähtedega tähendada. Seda peab õppijale juu sõnaga ette räägitama. Schlüsselburg.

Qu qu (ku) räägitakse kui „kw“: Quinte, Quatember, Quartett.

X x (iks) räägitakse kui „ks“: Alexander, Sextus.

Y y (ipjilon) räägitakse kui „i“: Lady, July, Juny, mahest kui „ü“: kyna, hyvä; sõna alguses, täishealeliste ees, kui „j“: Yukatan, York.

Sirjawahje ja lõpu märgid.

- . **punkt**, lõpu märk, ehk kui üks ütetus kindlaste lõpeb;
- , **komma**, lühikene kinnipidamise märk;
- ; **semikoolon**, pikem kinnipidamise märk;
- : **koolon**, näituse märk;
- ! **õhtamise**, märk;
- ? **küsimise** märk;
- „“ **jutu** märgid;
- ' **kustutamise** märk;
- :: **tordajad** märgid;
- () ehk [] **klamrid**, sulgumise märgid;
- = **õnade ühendamise** märk;
- **mõtlemise** märk;
- * ehk † **tähenduse** märk;
- § **paragrahv** ehk järele (peatüki) märk.

Arwamise ehk rehkendamise märgid.

- + **pluss**, ehk kokkuarvamise märk; $4+6=10$ tähendab: 4 ja 6 on 10.
- **miinus**, ehk mahaarvamise märk; $15-8=7$ tähendab: 15 wõtta 8 ära, jääb 7 järele.
- × **kaswatamise** märk; $2 \times 7=14$ tähendab: 2 kord 7 on 14.
- : **jagamise** märk; $10 : 5=2$ tähendab: 10 jautata 5 ühe juurusesse järele, jääb 2 järele.
- = **wõrdlemise** märk; $6+4=10$ tähendab: 6 ja 4 on 10 ehk 6 ja 4 kokku 10, $10-5=5$, tähendab: 10 arwa 5 ära, jääb kohe 5 järele.

Paew.

Üts ford üts.

1 × 1 = 1	5 × 1 = 5	8 × 1 = 8
2 × 1 = 2	5 × 2 = 10	8 × 2 = 16
2 × 2 = 4	5 × 3 = 15	8 × 3 = 24
2 × 3 = 6	5 × 4 = 20	8 × 4 = 32
2 × 4 = 8	5 × 5 = 25	8 × 5 = 40
2 × 5 = 10	5 × 6 = 30	8 × 6 = 48
2 × 6 = 12	5 × 7 = 35	8 × 7 = 56
2 × 7 = 14	5 × 8 = 40	8 × 8 = 64
2 × 8 = 16	5 × 9 = 45	8 × 9 = 72
2 × 9 = 18	5 × 10 = 50	8 × 10 = 80
2 × 10 = 20		
3 × 1 = 3	6 × 1 = 6	9 × 1 = 9
3 × 2 = 6	6 × 2 = 12	9 × 2 = 18
3 × 3 = 9	6 × 3 = 18	9 × 3 = 27
3 × 4 = 12	6 × 4 = 24	9 × 4 = 36
3 × 5 = 15	6 × 5 = 30	9 × 5 = 45
3 × 6 = 18	6 × 6 = 36	9 × 6 = 54
3 × 7 = 21	6 × 7 = 42	9 × 7 = 63
3 × 8 = 24	6 × 8 = 48	9 × 8 = 72
3 × 9 = 27	6 × 9 = 54	9 × 9 = 81
3 × 10 = 30	6 × 10 = 60	9 × 10 = 90
4 × 1 = 4	7 × 1 = 7	10 × 1 = 10
4 × 2 = 8	7 × 2 = 14	10 × 2 = 20
4 × 3 = 12	7 × 3 = 21	10 × 3 = 30
4 × 4 = 16	7 × 4 = 28	10 × 4 = 40
4 × 5 = 20	7 × 5 = 35	10 × 5 = 50
4 × 6 = 24	7 × 6 = 42	10 × 6 = 60
4 × 7 = 28	7 × 7 = 49	10 × 7 = 70
4 × 8 = 32	7 × 8 = 56	10 × 8 = 80
4 × 9 = 36	7 × 9 = 63	10 × 9 = 90
4 × 10 = 40	7 × 10 = 70	10 × 10 = 100

